
Les mer om ...

I DETTE NUMMER

Flere kreftdiagnoser etter mammografiscreening

Forekomsten av brystkreft blant kvinner mellom 50 og 69 år har økt det siste tiåret, men svulster i tidlig stadium utgjør den største delen av økningen. En årsak til dette kan være innføringen av offentlig mammografiscreening. Observasjonene samsvarer med erfaringer fra andre land.

Brystkreftforekomst før og etter innføring av mammografiscreening

Selvmondsatferd og ustabil personlighetsforstyrrelse

Mange pasienter med ustabil personlighetsforstyrrelse viser selvskadende og suicidal atferd og kan oppleves som vanskelige å behandle. Det finnes flere behandlingsopplegg som kan ha forebyggende effekt på suicidal atferd hos slike pasienter. Disse behandlingsmetodene er nå i ferd med å vinne innpass også i Norge.

Det gjelder å skyve vekk

Hva bør gjøres ved selvmondsatferd?

Suicidal atferd ved ustabil personlighetsforstyrrelse

Hodeskader med få CT-funn

Pasienter med sparsomme funn ved CT-undersøkelse etter hodeskade kan likevel ha omfattende skader i hjernen. Diffus aksonal skade kjennetegnes av overrivning av aksoner, oftest timer eller døgn etter skadeøyeblikket. Skaden skjer hyppigst i hvit substans i hemisfærene, corpus callosum og hjernestammen. Bruk av MR har gitt økt kunnskap om denne skadetypen.

Diffus aksonal skade ved hodetraume

Nye og bedre sovemedisiner?

Såkalte z-hypnotiske legemidler – zoplikon, zolpiden og zaleplon – har samme virkningsmekanisme som benzodiazepiner og mange felles effekter, men har kortere halveringstid. De bør derfor foretrekkes ved behov for medikamentell behandling av søvnløshet, men forskrives etter de samme retningslinjer som for benzodiazepiner.

Er z-hypnotika bedre og tryggere sovemedisiner enn benzodiazepiner?

Fremtidens vaksiner?

Ved genbaserte vaksiner anvendes DNA som koder for ett eller flere mikrobeantigener, istedenfor svekkede eller inaktiverte mikrober.

Kreftvaksiner er basert på det forhold at kreftceller uttrykker en rekke muterte eller overuttrykte antigener, noe som gjør det mulig for immunsystemet å skille mellom tumorceller og normale celler. Den kliniske nytten av DNA-vaksiner og kreftvaksiner er foreløpig usikker. Det utvikles også vaksiner mot rusmidler, blant annet mot nikotin og kokain.

DNA – fremtidens vaksine?

Kreftvaksiner

Vaksiner mot rusmidler

Publisert: 16. november 2006. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 22. mars 2026.